

BEGROTING 2021

Waarborgt de
leefomgeving,
versterkt
bedrijven

Omgevingsdienst
IJSELAND

 Omgevingsdienst
IJSELAND

Inleiding

Voor u ligt de begroting voor 2021 en de meerjarenbegroting tot en met 2024 van Omgevingsdienst IJsselland. De kaders hiervoor worden gesteld in de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJsselland en het Bedrijfsplan. Deze zijn in deze begroting verder financieel vertaald.

In 2020 startten we met de uitvoering van ons doontwikkelplan 2020-2024. Omgevingsdienst IJsselland stelt zich daarbij als doelen om hoogwaardige uitvoering van de VTH-taken op milieugebied te combineren met een functie als regionaal kennisinstituut. Als gezaghebbende adviseur voor samenleving, bedrijfsleven en bestuur werken aan een veilige en duurzame regio.

We gaan daarbij de komende periode in transitie van inputfinanciering naar outcomesturing. De basis is daarbij een kwalitatief uitstekende en efficiënte uitvoering van onze kerntaken. De uitdaging is deze meer en meer op resultaat te verbinden aan maatschappelijk belangrijke vraagstukken als veiligheid, duurzaamheid, leefbaarheid en gezondheid.

Naast ons reguliere werk en de doorontwikkeling, vraagt ook de implementatie van de Omgevingswet de komende jaren veel aandacht. De oorspronkelijke ingangsdatum van deze wet was 1 januari 2021. De invoering van de Omgevingswet is onlangs uitgesteld.

De nieuwe ingangsdatum is nog niet bekend, maar naar verwachting is het uitstel een jaar. Daarbij horen nieuwe (kortere) processen, een nieuw digitaal stelsel en nieuwe instrumenten zoals de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Allemaal van grote betekenis en met forse impact voor het bedrijfsleven, het bestuur en onze organisatie. De wet vraagt daarbij (ook) van de Omgevingsdienst om informatie actief te ontsluiten en laagdrempelig beschikbaar te stellen. Deze ontwikkeling vraagt forse investeringen waarvan we de omvang op dit moment nog niet in kunnen schatten.

Het takenpakket van de Omgevingsdienst is sinds de start in 2018 vrij stabiel. Binnen dit pakket is er wel sprake van groei in hoeveelheid werk, veroorzaakt door de economische groei – meer bedrijven – en incidentele onderwerpen zoals PFAS/ZZS en het stikstofdossier. Door scherp te sturen en te prioriteren, slagen we er tot op heden in om een sluitende meerjarenbegroting te presenteren die behoudens indexatie geen autonome groei vertoont. Deze lijn trekken we ook door in de nu voorliggende begroting 2021.

Drs. Mr. B. Koelewijn
Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur

P.J. van Zanten MSc
Secretaris

Programmaplan

Het programmaplan van Omgevingsdienst IJsselland is als volgt opgebouwd: eerst worden de basistaken toegelicht. Daarna werken we per thema en relevante ontwikkelingen twee vragen uit: 'Wat willen we bereiken?' en 'Wat gaan we daarvoor doen?'. De vraag 'Wat mag het gaan kosten?' behandelen we apart in hoofdstuk 3.

1.1 Basistaken Omgevingsdienst

Wij verzorgen vergunningverleningen, toezicht en handhaving van milieutaken (VTH) in opdracht van de provincie en gemeenten. Het gaat om de volgende taken:

1. Basistakenpakket: de taken zoals vastgelegd in artikel 7.1 van het besluit tot wijziging van het Besluit Omgevingsrecht (verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving).
2. Basistakenpakket Plus: de inrichtingsgebonden milieutaken, voor zover deze niet vallen onder het Basistakenpakket.
3. Enkele specialistische milieutaken: specialistische taken op het gebied van geluid, bodem, externe veiligheid en lucht, die aanvullend zijn op de taken uit het Basistakenpakket:
 - a. **Geluid:** de advisering op bouw/RO en verkeer;
 - b. **Bodem:** de vakinhoudelijke toetsing en beoordeling van bodemonderzoeksplannen en -rapporten, de vakinhoudelijke

bodemexpertise bij ruimtelijke en civiele projecten, het bijhouden van het bodeminformatiesysteem (BIS), de uitvoering van de Wet bodembescherming (Wbb) met betrekking tot bodemverontreiniging en sanering en meldingen Besluit Uniforme Saneringen (BUS);

- c. **Externe Veiligheid:** alle taken waarvoor moet worden voldaan aan de kwaliteitscriteria en advisering op bouw/RO;
- d. **Lucht:** alle taken waarvoor moet worden voldaan aan de kwaliteitscriteria.

1.2 Thema's

OD IJsselland is niet alleen een uitvoeringsorganisatie van bovengenoemde VTH-taken, ook geven wij - op verzoek en in aanvulling op de huidige adviestaken - inhoudelijk advies aan het bevoegd gezag over bijvoorbeeld een Omgevingsvisie of Omgevingsplan. Hierdoor kunnen partners onderbouwd vorm en inhoud geven aan de afwegingsruimte die de Omgevingswet biedt en aan de inrichting van het ondersteunende digitale stelsel.

We lichten we een aantal thema's toe. Om het onderscheid te maken, beginnen we met de (strategische) bestuurlijke thema's en volgen daarna de (operationele) ambtelijke thema's.

1.2.1 Strategisch

Omgevingswet

De voorbereidingen op de invoering van de Omgevingswet zijn in volle gang. De bevoegde gezagen in de regio ontwikkelen nieuwe visies en plannen met aangepaste kaders en uitgangspunten voor ruimtelijke projecten en initiatieven van bedrijven en inwoners. Daar waar het gaat om nieuwe milieukaders en milieunormen is OD IJsselland direct betrokken bij de uitvoering.

Om die reden trekken wij sinds de start van onze organisatie nauw met elkaar op en adviseren over de nieuwe kaders en milieunormen. We passen werkprocessen en IT-systemen aan en leiden medewerkers op. Tegelijkertijd investeren we hierbij in de samenwerking met ketenpartners als GGD, Veiligheidsregio en waterschappen die eveneens een rol in de uitvoering hebben. Doel daarvan is om de (kortere) procedures en wijze van adviseren aan de bevoegde gezagen beter op elkaar af te stemmen.

Ook leveren wij in een pilotproject onze bijdrage aan de inrichting van het landelijke Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Aansluiting op het DSO wordt volgens planning in 2020 gerealiseerd. De ambities voor het DSO gaan veel verder dan wat dan beschikbaar is. De ontwikkeling zal nog jaren doorgaan. Dat betekent dat de IT zich voorbereidt om verdere stappen te zetten in het beschikbaar maken van informatie.

OD IJsselland is op tijd klaar om de Omgevingswet in de praktijk toe te passen op het VTH-proces en de advisering. We zijn er op voorbereid dat we in de beginperiode moeten bijsturen en procedures verder moeten uitlijnen. Ook daarbij helpt het dat onze medewerkers door ons decentraal werkconcept korte lijnen hebben met de werkvloeren in de gemeentehuizen en het provinciehuis. Kortom: we weten elkaar altijd te vinden.

Energie & Duurzaamheid

De Nederlandse overheid wil de opwarming van de aarde beperkt houden en stelt daarom het doel om in 2030 49% minder CO₂ uit te stoten ten opzichte van 1990. In 2050 moet de uitstoot van broeikasgassen met 95% afgenomen zijn. Dit is nodig om de opwarming niet verder te laten oplopen dan anderhalve graad. Bij deze temperatuurstijging lijken de gevolgen van klimaatverandering nog beheersbaar.

Om de doelstelling van 2030 te behalen, is de overheid samen met bedrijven en maatschappelijke organisaties tot een Klimaatakkoord gekomen. Met dit pakket aan maatregelen wordt het politieke reductiedoel van 49% in 2030 gerealiseerd. In dit akkoord staan onder andere afspraken met de sectoren (elektriciteit, landbouw en landgebruik, gebouwde omgeving,

industrie, mobiliteit) over de maatregelen die we de komende 10 jaar gaan nemen om de klimaatdoelen te halen. Het pakket bevat, naast maatregelen die het kabinet zelf zal nemen of acties die het zal faciliteren, ook afspraken die partijen onderling hebben gemaakt.

Voor OD IJsselland zijn vooral de maatregelen voor de industrie en landbouw relevant. Onze inzet is beschreven in het Projectplan Energie en Duurzaamheid 2019-2021. Dat heeft geleid tot een forse intensivering van onze inzet waarbij we bedrijven in de regio stimuleren en controleren op het treffen van energiebesparende maatregelen. Dat doen we door energietoezicht, energieadvisering en het frequent actualiseren van vergunningen met voorschriften over de best toepasbare technieken. Ook participeren we in een meer gebiedsgerichte energieaanpak, voor met name specifieke bedrijfsterreinen. We hebben hier inmiddels veel kennis over opgebouwd, die we gericht inzetten bij bedrijven waar relatief veel milieuwinst valt te behalen. Wij monitoren ook de mate van milieuwinst.

Gezien de grootte van de landelijke en regionale energieopgaven en het belang voor toekomstige generaties, verwachten we dat OD IJsselland ook na 2021 een belangrijke bijdrage kan leveren aan energiebesparingen bij bedrijven. De mate waarin en de manier waarop dat kan worden gefinancierd, is dan weer onderwerp van gesprek met onze partners. Verschillende gemeenteraden hebben lokale prioriteiten gesteld voor energie en duurzaamheid. Wij dragen daar aan bij.

Zeer Zorgwekkende Stoffen

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) zijn gevaarlijke stoffen. Een voorbeeld hiervan is PFAS. ZZS zijn kankerverwekkend, gevaarlijk voor de voortplanting of hebben andere gevaarlijke eigenschappen. ZZS worden in veel producten gebruikt en komen dus ook in veel (afval)stoffen voor. Voorbeelden van ZZS zijn vlamvertragers in plastics, kleurstoffen in textiel of de vulling in een matras.

Doel van het overheidsbeleid is om deze stoffen zoveel mogelijk uit de leefomgeving te weren. Het overheidsbeleid is vastgelegd in milieuvergunningen of het landelijk geldende Activiteitenbesluit.

Dit besluit verplicht bedrijven hun lozingen en uitstoot van ZZS naar lucht en water te voorkomen. Als dat niet haalbaar is, dan moeten de emissies zoveel mogelijk worden beperkt (minimalisatieverplichting). In de afgelopen periode verschuift het accent van eindfase/afvalfase van ZZS naar productieprocessen. Het voorkomen van het ontstaan of gebruik van dergelijke stoffen heeft de voorkeur vanuit het voorzorgsprincipe.

Als OD IJsselland controleren wij of bedrijven voldoen aan de verplichtingen in de vergunningen en het Activiteitenbesluit. Waar dat mogelijk is, adviseren wij ondernemers.

Circulaire economie

Nederland hecht grote waarde aan de transitie naar een circulaire economie. In een circulaire economie behouden producten hun waarde en ontstaan er geen afvalstoffen. Er wordt effectief gebruik gemaakt van grondstoffen, de marktvraag en de kwaliteit zijn goed op elkaar afgestemd en er is balans tussen leefomgeving en consumptie.

Rondom afval en circulaire economie is veel wetgeving. Wij stimuleren graag de circulaire economie en denken mee met initiatiefnemers met (innovatieve) ideeën om dit toe te passen. We bekijken de mogelijkheden qua regelgeving en we kijken onder welke voorwaarden we stappen naar circulaire bedrijfsprocessen kunnen faciliteren. Om dit mogelijk te maken, is investering in opleiding en verankering van kennis noodzakelijk, naast de vereiste creativiteit om de invulling te benutten van de ruimte die de milieuregelgeving nu al biedt.

Het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) is een van de instrumenten om deze ambitie waar te maken en te vertalen naar de praktijk. In het LAP zijn onderwerpen opgenomen als hoogwaardige recycling, afval of grondstof en het verhogen van minimumstandaarden voor verwerking van afval. Het is belangrijk dat de vergunningen actueel zijn en aansluiten bij dit beleid en dat adequaat toezicht plaatsvindt.

Ondermijning en bestrijding milieucriminaliteit

OD IJsselland doet mee in een landelijk project, met als doel de samenwerking tussen de OD en de politie in de bestrijding van milieucriminaliteit te versterken. Hierin hebben we mooie vooruitgang kunnen boeken, waardoor de samenwerking in de driehoek OM, Politie en OD verder is verbeterd. Wat ons betreft een groot succes, waar we mee bijven doorgaan. Op deze manier zijn wij beter in staat (potentiële) milieucriminaliteit beter te bestrijden. Deze ontwikkeling heeft wel tot gevolg dat het aantal uren dat wordt ingezet door onze BOA's stijgt. We vragen de partners hun inbreng op dit product opnieuw te bekijken.

Bovengenoemde samenwerking wordt ook ingezet op het gebied van ondermijning. De OD zal bijvoorbeeld ook mee doen met de landelijke handhavingssweken, die in het teken komt te staan van ondermijning. Ook stelt OD IJsselland desgevraagd capaciteit beschikbaar voor provinciale en andere initiatieven op dit gebied.

RO-, bouw- en sloopuitvoeringstaken gemeente Ommen

Op verzoek van de gemeente Ommen is OD IJsselland in 2020 gestart met de VTH-uitvoeringstaken op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling, bouw en sloop. Daarmee bouwen we de basis om in 2021 verder door te ontwikkelen. We zijn dan ook klaar om, wanneer gewenst, andere regiogemeenten de mogelijkheid te geven dit soort uitvoeringstaken ook bij ons te beleggen. OD IJsselland wil daarbij de vanzelfsprekende dienstverlenende organisatie zijn voor onze partners.

1.2.2 Operationeel

Risicogestuurd toezicht

OD IJsselland zet zich in om de leefomgeving te beschermen en de bedrijven te versterken. Om dit te kunnen doen, houden we onder meer toezicht op naleving van de milieuregels. Dit gebeurt programmatisch op basis van een (verouderde) gemeenschappelijke toezichtmatrix. Een werkgroep is inmiddels, onder leiding van een bestuurlijk en een ambtelijk trekker vanuit de gemeentelijke organisaties, hard aan het werk met opdrachtformulering voor een modelrisicoanalyse VTH voor heel Overijssel. De afronding hiervan vindt plaats in 2020. Naar verwachting leidt de nieuwe risicoanalyse tot een herijking van de verdeling van de werkvoorraad. Er moet dan ook rekening worden gehouden met een andere verdeling van de gelden over de partners. Vanzelfsprekend is dit ook afhankelijk van de groei van de bedrijven per partner. Dit zal onderdeel uitmaken van het proces naar outcomesturing.

Veehouderij, land- en tuinbouw; op weg naar duurzame landbouw

Het toewerken naar een duurzame landbouw (kringlooplandbouw) is een speerpunt van de lokale, provinciale en Rijksoverheid. De inzet is te komen tot een duurzame landbouw met respect voor dierenwelzijn en de leefomgeving (natuur, milieu en voor gezondheid). De Rijksoverheid en provincie ontwikkelen een pakket aan maatregelen om de agrarische sector te helpen en concrete stappen te zetten. Om de innovatieve, brongerichte verduurzaming van stallen te ondersteunen, wordt het ontwikkelen van nieuwe technieken gestimuleerd met een subsidieregeling.

Volksgezondheid, natuurbeschoud en -versterking (zoals stikstofbeleid, adequate werking luchtwassers) zijn daarbij steeds belangrijker onderwerpen bij een voorgenomen ontwikkeling van een agrarisch bedrijf. VTH-taakuitvoering is daarbij van belang, niet alleen om bestaande knelpunten op te lossen, maar vooral om het voorkomen van nieuwe. Voor OD IJsselland betekent dit dat we verder inzetten op een zorgvuldige belangenafweging en dat we inspelen op de toenemende kennisbehoefte van ondernemers en burgers, in verbinding met onder andere de GGD in verband met hun nieuwe taak op het gebied van de humane gezondheid in de Omgevingswet.

Kosten

Wat mag het gaan kosten?

In dit hoofdstuk geven we aan welke kosten, opbrengsten en investeringen we verwachten om de ambities uit het voorgaande hoofdstuk te realiseren.

3.1 Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting is vertaald in onderstaande tabel.

Tabel 1 'Meerjarenbegroting'

Meerjarenbegroting	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Loonsom	7.595.645	7.595.645	7.739.962	7.910.241	8.068.446	8.229.815
Indexatie		1,9%	2,2%	2,0%	2,0%	2,0%
Subtotaal loonsom	7.595.645	7.739.962	7.910.241	8.068.446	8.229.815	8.394.411
Overige kosten	2.274.458	2.274.458	2.301.751	2.340.881	2.383.017	2.425.911
Indexatie		1,2%	1,7%	1,8%	1,8%	1,8%
Subtotaal overige kosten	2.274.458	2.301.751	2.340.881	2.383.017	2.425.911	2.469.577
Totale basisbegroting	9.870.103	10.041.713	10.251.122	10.451.463	10.655.726	10.863.989
VTH-2	345.526	349.672	355.617	362.018	368.534	375.168
Smartdocuments	26.330	26.646	27.099	27.587	28.083	28.589
Ontwikkelbudget	130.000	-	-	-	-	-
Begroting	10.371.959	10.418.032	10.633.838	10.841.068	11.052.344	11.267.745
Besparingspercentage	2%	0%	0%	0%	0%	0%
Besparing	-198.771	-	-	-	-	-

Besparing van 2020 is al verwerkt in de basisbegroting.

3.2 Lasten 2021

Alle taken van OD IJsselland vallen onder het programmaplan 'Milieu en Leefomgeving'. Om meer inzicht te geven in de cijfers, hebben we ervoor gekozen een eigen opzet onder het programmaplan Milieu en Leefomgeving te maken. We onderscheiden de volgende afdelingen:

- Bedrijfsvoering
- Vergunningen
- Toezicht en handhaving
- Advies

Per afdeling geven we een overzicht van de begrote lasten.

Tabel 2 'Lasten'

Omgevingsdienst IJsselland	Begroting 2020	Indexatie	Begroting 2021
Salarissen en sociale lasten	1.081.931	1,9%	1.102.488
Accountantkosten	26.137	1,2%	26.450
Verzekeringen	13.000	1,2%	13.156
Overige afdelingskosten	162.989	1,2%	164.945
Opleiding	104.546	1,2%	105.801
Reiskosten	214.174	1,2%	216.744
Representatie	26.137	1,2%	26.450
Overige personeelskosten	125.052	1,2%	126.553
Ontwikkelbudget	130.000		-
ICT	911.858	1,2%	922.800
DVO	1.025.804	1,2%	1.038.114
Uitvoeringskosten	36.617	1,2%	37.056
Totaal Bedrijfsvoering	3.858.245		3.780.557
Salarissen en sociale lasten	1.672.133	1,9%	1.703.904
Totaal Vergunningen	1.672.133		1.703.904
Salarissen en sociale lasten	2.674.606	1,9%	2.725.424
Totaal Toezicht en handhaving	2.674.606		2.725.424
Salarissen en sociale lasten	2.166.975	1,9%	2.208.148
Totaal Advies	2.166.975		2.208.148
Eindtotaal	10.371.959		10.418.032

3.2.1 Loonkosten

Alle salarissen en sociale lasten zijn gebaseerd op de afspraken die gemaakt zijn in de begroting 2018. Het primaire proces bestaat uit 86,1 FTE. Voor bedrijfsvoering (inclusief MT) is dat 12,74 FTE.

3.2.2 Bedrijfsvoeringskosten

De bedrijfsvoeringskosten zijn opgedeeld in een aantal posten. We lichten een aantal posten verder toe.

Accountantkosten

Het contract met de accountant is in 2019 verlengd voor een periode van drie boekjaren. De kosten hiervan bedragen in 2021 26.450 euro.

Overige afdelingskosten

Overige afdelingskosten bestaan uit licenties, diverse lidmaatschappen, zoals ODNL of de diverse HRM-systemen, onderhoud van apparatuur, literatuur en externe communicatie. Hiervoor is 165.000 euro beschikbaar.

Opleidingskosten

Het opleidingsbudget is 105.800 euro, dat is ongeveer 1% van de begroting. Dit percentage is vergelijkbaar met andere soortgelijke instanties.

Reiskosten

Het budget voor reiskosten bedraagt 261.000 euro en heeft betrekking op de vergoedingen aan medewerkers voor het woon-werkverkeer en de dienstreizen volgens het vastgestelde mobiliteitsplan en sociaal plan.

Overige personeelskosten

De overige personeelskosten bestaan voornamelijk uit declaraties van medewerkers, aanschaf van bedrijfskleding en overige personeelsgerelateerde kosten. Hiervoor is 126.500 euro beschikbaar.

IT

We maken samen met onze partners gebruik van een gezamenlijk softwaresysteem. De kosten hiervan dragen we met elkaar (VTH-1). Voor het VTH-2- en SmartDocuments-deel verzorgt OD IJsselland ook de administratieve kant. Wat we zien in 2019 is dat het gebruik door OD IJsselland en haar partners het aantal begrote licenties overschrijdt. Dit zorgt voor extra lasten. De concrete uitwerking hiervan wordt meegenomen in het voorstel IT in het 2020, zie ook paragraaf 4.4 bedrijfsvoering. Het totale bedrag van 922.800 euro is opgebouwd als in tabel 3.

Tabel 3 'IT'

VTH-1	546.482
VTH-2	349.672
SmartDocuments	26.646

Huisvesting

Met de gemeente Zwolle, die de huisvesting voor Omgevingsdienst IJsselland verzorgt, is een contract gesloten met een looptijd van 10 jaar. Gekoppeld aan dit contract is een overeenkomst afgesloten om meerdere diensten bij de gemeente Zwolle af te nemen. Denk hierbij aan facilitaire, financiële en personele diensten. Voor 2021 zetten we de bestaande afspraken voort. Deze overeenkomst is afgesloten voor een periode van 5 jaar. Het managementteam van OD IJsselland blijft sturen op de kwaliteit en kosten van deze dienstverlening. Hiervoor zal er halverwege 2020 een evaluatie komen van de bestaande dienstverlening en doorkijk naar de toekomst. Het totale budget is 1.038.000 euro.

Onvoorzien

In 2019 is besloten om de post onvoorzien zoals we deze hadden staan in onze begroting in te zetten voor de benodigde formatie die de extra ingebrachte taken met zich meebrengen. Dit betekent dat er voor 2021 geen post onvoorzien in onze begroting is opgenomen. Bij onvoorziene kosten zullen we ons bestuur actief informeren en om besluitvorming vragen.

3.3 Bijdragen partners

De bijdragen van de partners worden in de volgende tabel weergegeven. Per partner wordt de verdeelsleutel, bijdrage primaire proces, bijdrage loon overhead, overige kosten exclusief VTH, VTH-1, VTH-2, en SmartDocuments weergegeven.

Tabel 4 'Bijdrage partners 1'

Bevoegd gezag	Uren ingebracht	Verdeel-sleutel	Primair proces	Primair proces (via verdeelsleutel)	Loonsom overhead
Gemeente Dalfsen	6.009	5,0%	304.454	7.512	55.590
Gemeente Deventer	16.735	14,0%	865.387	20.921	154.818
Gemeente Hardenberg	12.241	10,3%	705.715	15.303	113.243
Gemeente Kampen	10.780	9,0%	570.469	13.477	99.727
Gemeente Olst-Wijhe	6.169	5,2%	326.079	7.712	57.070
Gemeente Ommen	4.080	3,4%	235.238	5.101	37.745
Gemeente Raalte	9.000	7,6%	496.836	11.251	83.260
Gemeente Staphorst	5.644	4,7%	323.047	7.056	52.214
Gemeente Steenwijkerland	10.003	8,4%	531.142	12.505	92.539
Gemeente Zwartewaterland	6.976	5,9%	384.540	8.721	64.536
Gemeente Zwolle	18.414	15,5%	1.027.722	23.020	170.351
Provincie Overijssel	13.122	11,0%	717.861	16.404	121.394
VR IJsselland			-		
Totaal	119.173	100,0%	6.488.491	148.983	1.102.488

Tabel 5 'Bijdrage partners 2'

Bevoegd gezag	Overige kosten excl VTH	VTH-1	VTH-2	Smart Documents	Totaal
Gemeente Dalfsen	88.505	27.555	-	-	483.617
Gemeente Deventer	246.486	76.740	60.307	5.685	1.430.343
Gemeente Hardenberg	180.295	56.133	32.058	-	1.102.746
Gemeente Kampen	158.776	49.433	45.283	4.263	941.429
Gemeente Olst-Wijhe	90.862	28.289	15.130	1.421	526.563
Gemeente Ommen	60.093	18.709	10.686	-	367.572
Gemeente Raalte	132.559	41.271	30.153	2.842	798.172
Gemeente Staphorst	83.129	25.881	18.833	1.776	511.936
Gemeente Steenwijkerland	147.332	45.870	2.328	-	831.716
Gemeente Zwartewaterland	102.748	31.989	16.293	1.540	610.367
Gemeente Zwolle	271.215	84.440	69.088	6.514	1.652.349
Provincie Overijssel	193.271	60.172	-	-	1.109.102
VR IJsselland			49.515	2.605	52.120
Totaal	1.755.269	546.482	349.672	26.646	10.418.032

3.4 Uiteenzetting financiële positie

In deze paragraaf beschrijven we een uiteenzetting van de financiële positie. De volgende onderwerpen lichten we toe: werkvoorraad, besparingsdoelstelling, indexering, onzekerheden in de begroting, meerjarenbalans, subsidies, investeringen en governance.

3.4.1 Werkvoorraad

We zien een toenemende druk op de organisatie vanwege de groei van de economie. Deze brengt meer bedrijvigheid met zich mee, met als gevolg dat er significant meer inzet nodig is vanuit het werkveld vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies (VTH). We zien bovendien op het werkveld van ons als OD IJsselland veel nieuwe ontwikkelingen, zoals de komst van de Omgevingswet met het bijbehorende Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) en de opgaven op het gebied van energie, duurzaamheid en klimaatadaptatie en sanering van asbestdaken. Onze werkvoorraad is met het opstellen van de begroting 2021 ten opzichte van 2020 veranderd. Gemeente Deventer heeft 500 uur aan asbesttaken ingebracht, daarnaast heeft de provincie Overijssel de bodemtaken overgeheveld naar ons. Dit bedraagt 1440 uur. Hierdoor verandert de verdeelsleutel, zie tabel 6.

Tabel 6 'Werkvoorraad'

Bevoegd gezag	Uren ingebracht	Verdeel-sleutel
Gemeente Dalfsen	6.009	5,0%
Gemeente Deventer	16.735	14,0%
Gemeente Hardenberg	12.241	10,3%
Gemeente Kampen	10.780	9,0%
Gemeente Olst-Wijhe	6.169	5,2%
Gemeente Ommen	4.080	3,4%
Gemeente Raalte	9.000	7,6%
Gemeente Staphorst	5.644	4,7%
Gemeente Steenwijkerland	10.003	8,4%
Gemeente Zwartewaterland	6.976	5,9%
Gemeente Zwolle	18.414	15,5%
Provincie Overijssel	13.122	11,0%
VR IJsselland		
Totaal	119.173	100,0%

3.4.2 Besparingsdoelstelling

In het bedrijfsplan van OD IJsselland is een efficiencydoelstelling van 8% opgenomen, in vier tranches van 2% over een periode van 2020 tot en met 2023. De efficiencydoelstelling van OD IJsselland heeft als uitgangspunt vier voorwaarden. Om efficiënt te kunnen werken moet er sprake zijn van:

1. Voldoende robuust takenpakket;
2. Ruime mate van (uniforme) mandatering;
3. Hoge mate van standaardisatie van producten en diensten (inclusief werkprocessen en archivering);
4. Goede samenwerking en rolverdeling tussen de deelnemers van de GR en OD IJsselland.

Vooraf in de rolverdeling en de standaardisatie van producten en diensten moeten we de komende periode nog stappen zetten om aan de voorwaarden te voldoen. Hierin spelen ook IT, GEO en archivering een grote rol.

Toch zijn we in staat geweest om met onze inspanningen de volgende stappen te zetten richting de efficiencydoelstelling:

1. In de begroting 2020 is 2% financiële besparing ingeboekt;
2. Binnen de bestaande begroting is 2,2% besparing gerealiseerd door het structureel uitvoeren van nieuwe taken met hiervoor de benodigde formatie;
3. Ook is er in de regio een autonome groei van het bedrijvenbestand met 11% (periode 2016-2018, de cijfers over 2019 zijn op dit moment nog niet bekend). Dit levert extra werk op, dat wordt opgevangen met de huidige middelen.

We constateren dat het minimumniveau waarvoor we bestuurlijk verantwoordelijkheid kunnen nemen voor risico's, zowel op het gebied van veiligheid en gezondheid, als voor de uitvoeringskwaliteit bereikt lijkt. Met het bereiken van dit minimumniveau zullen er bij verdere financiële besparingen keuzes gemaakt moeten worden in het primaire proces. De kwaliteit van de dienstverlening komt dan verder onder druk te staan en dat kan resulteren in bijvoorbeeld van rechtswege verstrekte vergunningen, te laat verstrekte adviezen of het niet - of minder - kunnen uitvoeren van preventief toezicht bij risicovolle bedrijven.

Daarom is het voorstel om de efficiencydoelstelling niet financieel te verwerken in de begroting 2021 en verder. Zoals in het bedrijfsplan is beschreven,

en aansluit bij de kernwaarden, kijken we constant naar eventuele kansen om efficiënter te werken. In de kaderbrief 2022 maken we opnieuw deze afweging.

3.4.3 Indexering

Bij de indexering van de kosten worden de volgende CPB-indices gehanteerd:

- voor de loonkosten: loonvoet sector overheid
- voor de overige kosten: kostenprijs netto materiële overheidsconsumptie

Loonindexatie

In de begroting 2020 is rekening gehouden met een indexatie van 3,2%. Uit de meest recente cijfers blijkt dat dit 2,5% zou moeten zijn. Daarom wordt dit verschil gecorrigeerd met de indexatie voor 2021, 2,6%. Waardoor de uiteindelijke indexatie 1,9% wordt (2,6% - 0,7%).

Overige kosten indexatie

In de begroting 2020 is rekening gehouden met een indexatie van 2,0%. Uit de meest recente blijkt dat dit 1,5% zou moeten zijn. Daarom wordt dit verschil gecorrigeerd met de indexatie voor 2021, 1,7%. Waardoor de uiteindelijke indexatie 1,2% wordt (1,7% - 0,5%).

Indexatiecijfers komen uit de septembercirculaire 2019 en zijn gebaseerd op prijs bruto binnenlands product en prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers.

3.4.4 Onzekerheden in de begroting

OD IJsselland zit tijdens het opstellen van deze begroting in het derde jaar vanaf de start. We zijn een relatief jonge organisatie. De onzekerheden van deze begroting zitten grotendeels in de veranderende wetgeving. De komst van de Omgevingswet, inclusief het Digitale Stelsel (DSO) en de wet Kwaliteitsborging Bouw zijn van invloed op onze werkwijze. Deze wetswijzigingen kunnen van invloed zijn op onze begroting, al is dit niet direct de verwachting. We gaan er vanuit dat we met de extra middelen voldoende zijn voorbereid om de komst van de Omgevingswet te kunnen borgen. Op het gebied van ICT zijn mogelijk investeringen nodig op het vlak van de GEO-voorzieningen. Mocht dit aan de orde zijn, dan bieden we hiervoor een apart voorstel aan aan het bestuur.

3.4.5 Meerjarenbalans

De verwachting is dat de eindbalans alleen bedragen bevat voor crediteuren, debiteuren, liquide middelen en een algemene reserve. Omdat we weinig gegevens hebben van voorgaande jaren, gaan we uit van de eindstanden zoals ze zijn opgenomen in het financieel jaarverslag 2019. We gaan niet verder dan begroting 2023 omdat er verder geen wijzigingen optreden in de balans.

Tabel 7 'Balans Activa'

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Activa					
Vaste activa					
Materiële vaste activa					
Investerings met economisch nut	56.969				
Totaal vaste activa	56.969				
Vlottende activa					
Uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar					
Vorderingen op openbare lichamen	723.378	723.378	723.378	723.378	723.378
Overige vorderingen	1.440	1.440	1.440	1.440	1.440
Liquide middelen					
Kas					
Banksaldi	1.688.685	1.654.905	1.654.905	1.654.905	1.654.905
Overlopende activa					
Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	115.351	115.351	115.351	115.351	115.351
Totaal vlottende activa	2.528.854	2.495.074	2.495.074	2.495.074	2.495.074
Totaal generaal	2.585.824	2.495.074	2.495.074	2.495.074	2.495.074

Tabel 8 'Balans Passiva'

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Passiva					
Vaste passiva					
Eigen vermogen					
Algemene reserve	311.000	315.690	315.690	315.690	315.690
Bestemmingsreserve	90.750				
Gerealiseerd resultaat	4.690				
Voorzieningen					
Vaste schulden					
Onderhandse leningen van:					
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen					
- Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige scholen					
- Openbare lichamen					
Totaal vaste passiva	406.440	315.690	315.690	315.690	315.690
Vlottende passiva					
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar					
Kasgeldleningen					
Banksaldi					
Overige schulden	1.859.646	1.859.646	1.859.646	1.859.646	1.859.646
Overlopende passiva					
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	319.738	319.738	319.738	319.738	319.738
Totaal vlottende passiva	2.179.384	2.495.074	2.495.074	2.495.074	2.495.074
Totaal generaal	2.585.824	2.495.074	2.495.074	2.495.074	2.495.074

Kosten

Het rekeningresultaat van 2019, 4.690 euro, is in de meerjarenbalans opgenomen als algemene reserve. De reden hiervoor is dat de bestemming van het resultaat nog niet bekend is.

Paragrafen

4.1 Lokale heffingen

OD IJsselland is niet bevoegd om lokale heffingen op te leggen. De deelnemers hebben er vooralsnog niet voor gekozen om deze heffingen bij ons te beleggen. De deelnemers voerende heffingen zelf uit.

4.2 Weerstandsvermogen & risicobeheersing

In juni 2018 stelde het Algemeen Bestuur de documenten nota 'Kaders weerstandsvermogen' en nota 'Weerstandsvermogen' vast. De laatstgenoemde nota gaat vooral in op de capaciteit van het weerstandsvermogen, het risicomanagement en de risico-inventarisatie. De invulling van het proces risicomanagement verloopt via de Demming Circle.

De Demming Circle bestaat uit de stappen Plan, Do, Check, Act. Hier onlosmakelijk mee verbonden is de risico-inventarisatie: welke risico's zijn er en welke beheersmaatregelen stellen we voor om of het risico te voorkomen, of de impact te beperken? De risico's zijn samengevat in de risico-inventarisatie en worden via de risicoklasse financieel gekwantificeerd.

Deze financiële vertaling vormt de basis voor de hoogte van de algemene reserve. De risico-inventarisatie zoals deze nu is vastgesteld, resulteert in een benodigd weerstandsvermogen van 311.000 euro en bedraagt hiermee ongeveer 3% van de begroting.

Het risicomanagement vormt onderdeel van de planning- en controlcyclus. Dit betekent dat in de begroting en het jaarverslag een paragraaf weerstandsvermogen is opgenomen. We passen de risico-inventarisatie aan, als dat nodig is. Dat wordt dan in de jaarrekening of begroting meegenomen. Voor dit jaar is de huidige inventarisatie nog actueel.

4.2.1 Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen (alle schulden - vorderingen en liquide middelen)/totale baten). Omdat wij meer liquide middelen dan schulden hebben, is de quote 0%.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. De uitkomst hiervan is 16%, dit is goed.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie moeten we ook kijken naar de structurele baten en de structurele lasten. Een voorbeeld van structurele baten is bijvoorbeeld de gemeentelijke bijdrage. In ons geval zijn alle lasten structureel gedekt door structurele baten.

Tabel 8 'Kengetallen'

Financiële kengetallen BBV	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
1a. Netto schuldquote	0%	0%	0%	0%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	0%	0%	0%	0%
2. Solvabiliteitsratio	16%	16%	16%	16%
3. Kengetal grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4. Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%
5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoons huishoudens.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

4.3 Financiering

Met de dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente Zwolle en OD IJsselland is in de functie van treasurer voorzien. De treasurer voor de gemeente Zwolle zal op basis van de betreffende dienstverleningsovereenkomst de functie van treasurer voor OD IJsselland gaan vervullen. Hierbij blijft de eindverantwoordelijkheid voor het proces bij OD IJsselland.

Met de dienstverleningsovereenkomst is bekrachtigd dat de treasurer van de gemeente Zwolle, in de functie van treasurer voor OD IJsselland, de bevoegdheden krijgt zoals deze zijn omschreven in het treasurystatuut dat in 2018 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

4.4 Bedrijfsvoering

Het managementteam heeft in samenwerking met het bestuur een doorontwikkelplan opgesteld in 2019. Dit plan krijgt ook zijn beslag in 2021. Het plan met de titel 'Van funderen naar professionaliseren' richt zich op de pijlers ICT, outcomesturing en andere projecten.

Personeel en organisatie

In 2021 is de OD IJsselland steeds meer een kennisexpertisecentrum geworden.

De gemiddelde leeftijd binnen de OD is hoog. Daarom besteden we ook in 2021 veel aandacht aan de thema's vitaliteit en duurzaamheid. Het onderzoek hiervoor vindt plaats in 2020.

In 2021 zal er met de komst van de Omgevingswet nog veel aandacht zijn voor scholing en cultuur, om gezamenlijk met onze partners de wet goed uit te kunnen voeren in de regio.

Financiën

In 2018 zijn we gestart met het systeem van inputfinanciering. In het bedrijfsplan is vastgelegd dat wij vanaf 2020 geleidelijk overgaan op de methodiek van outputfinanciering. In het doorontwikkelplan hebben we beschreven hoe we dit proces van input-, via outputfinanciering naar outcomesturing willen gaan ontwikkelen. In 2021 zullen we dan ook nog bezig zijn met de uitwerking van dit proces.

Huisvesting

Met de gemeente Zwolle, die de huisvesting voor Omgevingsdienst IJsselland verzorgt, is een contract gesloten met een looptijd van 10 jaar. Gekoppeld aan dit contract is een contract afgesloten om meerdere diensten van de gemeente Zwolle af te nemen. Denk hierbij aan facilitaire, financiële en personele diensten. Dit contract is afgesloten voor een periode van 5 jaar. Het managementteam van OD IJsselland blijft sturen op de kwaliteit en kosten van deze dienstverlening.

Inkoop en aanbesteding

De beleidskaders en werkwijze ten aanzien van inkoop en aanbesteding zijn door het managementteam, in samenwerking met de inkoopafdeling van Zwolle, uitgewerkt en vastgesteld in het bestuur. Dit beleid is ook in 2021 van toepassing.

Governance

Voor de sturing gaat OD IJsselland, naast deze begroting, werken met een meerjarig beleidsplan en een jaarplan. Dit jaarplan wordt vooral gevoed door de jaaropdrachten die de deelnemers geven. Gedurende het jaar stellen we periodiek rapportages over prestaties en financiën op voor directie en het Dagelijks Bestuur. We leggen op minimaal drie momenten in het jaar rapportages aan het Algemeen Bestuur voor met daarbij, waar nodig, voorstellen voor begrotingswijzigingen. Deze drie momenten sluiten zoveel mogelijk aan op de beleidscyclus van de deelnemers.

ICT

Om binnen de OD IJsselland duurzaam te kunnen blijven voldoen aan de eisen die het werk stelt, blijven investeringen in de ICT noodzakelijk. Deze investeringen worden in de tweede helft van 2020 ter besluitvorming aangeboden aan het Algemeen Bestuur. Dit doen we in de tweede helft van het jaar omdat nu nog niet alle kosten inzichtelijk zijn. Een deel van de investeringen kent een structureel karakter en is daarmee ook van invloed op de begroting 2021.

We onderscheiden 4 thema's die verder worden uitgewerkt:

1. De ontwikkeling ten behoeve van locatiegestuurd werken. Het gaat hier over GEO-informatie. Dit is noodzakelijk om efficiënter te kunnen werken. Hiervoor wordt in 2020 een pre-pilot gedraaid samen met de Provincie Overijssel.
2. Een goede invulling van de coördinerende rol zoals benoemd binnen de overeengekomen governancestructuur IJVI vergt een investering in een aantal ICT-functies. Hierbij valt te denken aan een informatiemanager, coördinator adviseur gegevensbeheer en een product owner.
3. Diepgaandere vragen om data en sturingsinformatie vanuit de regio vragen om een investering in de ICT en formatie om aan deze vraag te kunnen blijven voldoen. Denk hierbij aan een datawarehouse voor een goede opslag en uitvraag van data en een functionaris die deze data kan omzetten naar goede sturingsinformatie.
4. Voor de kantoorautomatisering en het platform hebben we een dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Zwolle. Deze besteedt de taken uit aan het shared service center ONS. De kosten voor deze ICT-dienstverlening stijgen sterk en vergen structurele en incidentele investeringen. Bijvoorbeeld voor Windows 10, Office 365 en security. Deze worden via gemeente Zwolle aan OD IJsselland doorberekend. Binnen onze begroting is hiervoor geen ruimte en we zijn genooddaakt om deze kosten worden door te berekenen. De effecten op de begroting 2021 worden door ONS inzichtelijk gemaakt. Samen met bovenstaande punten worden deze kosten ter besluitvorming in 2020 aangeboden aan het Algemeen Bestuur.

Bijlagen

Tabel 9 'Baten en lasten per taakveld'

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
7.4 - Milieubeheer	10.418.032	-6.637.475	3.780.557
0.4 - Ondersteuning organisatie	-	-3.780.557	-3.780.557
Totaal	10.418.032	-10.418.032	-

Tabel 10 'Baten en lasten per taakveld'

Taakveld	Programma	Activiteiten
7.4 - Milieubeheer	Milieu	Milieu
0.4 - Ondersteuning organisatie	Milieu	BV

Tabel 11 'Formatieplan'

Onderdeel	FTE
Primair	86,1
Staf	12,7
Totaal	98,8

Tabel 12 'Bijdrage over 2 jaar'

	Oud			Nieuw		
Taakveld	Uren	Verdeel-sleutel	Begroting 2020	Uren	Verdeel-sleutel	Begroting 2021
Gemeente Dalfsen	6.009	5,1%	477.913	6.009	5,0%	483.617
Gemeente Deventer	16.235	13,8%	1.432.169	16.735	14,0%	1.430.343
Gemeente Hardenberg	12.241	10,4%	1.088.772	12.241	10,3%	1.102.746
Gemeente Kampen	10.780	9,2%	931.521	10.780	9,0%	941.429
Gemeente Olst-Wijhe	6.169	5,3%	522.324	6.169	5,2%	526.563
Gemeente Ommen	4.080	3,5%	362.924	4.080	3,4%	367.572
Gemeente Raalte	9.000	7,7%	789.906	9.000	7,6%	798.172
Gemeente Staphorst	5.644	4,8%	505.270	5.644	4,7%	511.936
Gemeente Steenwijkerland	10.003	8,5%	821.633	10.003	8,4%	831.716
Gemeente Zwartewaterland	6.976	6,0%	605.222	6.976	5,9%	610.367
Gemeente Zwolle	18.414	15,7%	1.632.947	18.414	15,5%	1.652.349
Provincie Overijssel	11.682	10,0%	1.149.856	13.122	11,0%	1.109.102
VR IJsselland	-	0,0%	51.502	-	0,0%	52.120
Totaal	117.233	100%	10.371.959	119.173	100%	10.418.032

COLOFON

Samenstelling: OD IJsselland
Ontwerp: studio SIEN
Fotografie: Erik Karst Fotografie

Omgevingsdienst IJsselland

Lübeckplein 2
8017 JZ Zwolle
Postbus 40252
8004 DG Zwolle

088 5251050
info@odijsselland.nl
www.odijsselland.nl

Waarborgt de
leefomgeving,
versterkt
bedrijven

